
OBSAH

POLITICKÁ EKONOMIE KAPITALISMU

Předmět politické ekonomie

- 1 — Místo politické ekonomie v soustavě ekonomických věd
- 2 — Materiální podmínky existence a vývoje lidské společnosti
- 3 — Základní prvky pracovního procesu
- 4 — Výsledek pracovního procesu a jeho užití
- 5 — Rozdíl mezi výrobním a pracovním procesem
- 6 — Přehled typů a forem vlastnictví výrobních prostředků
- 7 — Kategorie výrobní způsob a společenskoekonomická formace
- 8 — Členění ekonomických zákonů z hlediska doby jejich působení

Zbožní výroba, peníze a zákon hodnoty

- 9 — Odlišení dvojakého charakteru práce a dvou stránek zboží od charakteru výroby v naturální výrobě
- 10 — Vliv růstu produktivity a intenzity práce na velikost hodnoty výrobků (příklad)
- 11 — Historický vývoj směnné hodnoty — I (příklady)
- 12 — Historický vývoj směnné hodnoty — II (příklady)
- 13 — Vlastnosti zboží — zlata, které je vyčleňuje do funkce všeobecného ekvivalentu
- 14 — Základní schéma tržního mechanismu v prosté a kapitalistické výrobě zboží
- 15 — Závislost ceny na vztahu mezi poptávkou a nabídkou v prosté zbožní výrobě

Kapitál a nadhodnota

- 16 — Vzorec prostého oběhu zboží
- 17 — Vzorec kapitalistického oběhu zboží
- 18 — Přeměna pracovní síly ve zboží a jeho dvě stránky
- 19 — Znázornění zhodnocovacího procesu
- 20 — Rozdíl mezi různými stránkami výrobního procesu mezi výrobou zboží a kapitalistickou výrobou zboží
- 21 — Prvky výroby v pracovním a zhodnocovacím procesu
- 22 — Struktura hodnoty zboží vyrobeného v podmínkách kapitalistické výroby
- 23 — Vzorec míry nadhodnoty
- 24 — Zvyšování míry nadhodnoty cestou absolutní nadhodnoty
- 25 — Zvyšování míry nadhodnoty cestou relativní nadhodnoty
- 26 — Mzda za kapitalismu a její jevové formy

Akumulační proces kapitálu a jeho sociálně ekonomické důsledky

- 27 — Proces štěpení nadhodnoty
- 28 — Prostá reprodukce individuálního kapitálu (příklad)
- 29 — Rozšířená reprodukce individuálního kapitálu (příklad)
- 30 — Činitelé určující a ovlivňující hmotnou stránku postavení dělnické třídy
- 31 — Vliv technického pokroku na zaměstnanost (srovnání vývoje zpracovatelského průmyslu a zaměstnanosti v NSR a Japonsku v letech 1973—1980)
- 32 — Počet oficiálně registrovaných nezaměstnaných ve vybraných kapitalistických státech v letech 1973—1980
- 33 — Míra nezaměstnanosti ve vybraných kapitalistických státech v letech 1973—1980

Formy kapitálu a rozdělování nadhodnoty

- 34 — Koloběh kapitálu, tři stadia a tři funkční formy průmyslového kapitálu
- 35 — Dělení kapitálu z hlediska zhodnocovacího procesu a z hlediska obratu
- 36 — Rozdíl mezi společenskými a kapitalistickými výrobními náklady
- 37 — Formy kapitálu a základní jevové formy nadhodnoty
- 38 — Struktura ceny zemědělských výrobků za kapitalismu

Reprodukce společenského kapitálu. Společenský produkt a národní důchod. Hospodářská krize z nadvýroby

- 39 — Fyzické vyjádření úhrnného společenského produktu
- 40 — Hodnotová struktura úhrnného společenského produktu a národního důchodu za kapitalismu
- 41 — Prvotní rozdělování národního důchodu za kapitalismu

- 42 — Druhotné rozdělování národního důchodu za kapitalismu
- 43 — Obsah pojmu společenská reprodukce za kapitalismu
- 44 — Průmyslový cyklus
- 45 — Cyklický vývoj průmyslové výroby 17 zemí západní Evropy a Spojených států v letech 1901 — 1939
- 46 — Cyklický vývoj průmyslové výroby ČSR v letech 1921 — 1937
- 47 — Hloubka krize v ČSR v letech 1929 — 1933

Monopolní kapitalismus — imperialismus

- 48 — Rozvoj volné soutěže výrobních sil při přechodu od kapitalismu k imperialismu
- 49 — Akcie (ukázka)
- 50 — Talóny (ukázka)
- 51 — Rozdělení akcií mezi akcionáře a vznik kontrolního balíku akcií (příklad)
- 52 — Podíl 30 největších akcionářů na akciovém kapitálu a na celkovém počtu akcionářů některých vojenskoprůmyslových koncernů USA (počátek 70. let)
- 53 — Základní organizační formy monopolů vzniklých centralizací kapitálu
- 54 — Úroveň koncentrace výroby ve zpracovatelském průmyslu USA
- 55 — Monopolizace odvětví hutnictví železa ve vybraných vyspělých kapitalistických státech v roce 1977
- 56 — Postavení monopolů ve sféře obchodu a některých služeb v USA (podíl na celkových tržbách v % za rok 1972)
- 57 — Vznik finančního kapitálu v procesu monopolizace průmyslového a bankovního kapitálu
- 58 — Vliv některých skupin finančního kapitálu v ekonomice USA

Státně monopolní kapitalismus

- 59 — Základní formy státních zásahů v podmínkách státně monopolního kapitalismu
- 60 — Mechanismus centrální regulace hospodářského vývoje prostřednictvím diskontní politiky prováděné buržoazním státem
- 61 — Mechanismus tzv. operací na volném trhu prováděných buržoazním státem
- 62 — Nástroje tzv. rozpočtové politiky v systému státně monopolního kapitalismu
- 63 — Růst federálního rozpočtu USA v letech 1970—1980 a jeho předpokládaný vývoj podle programu vlády R. Reagana
- 64 — Růst státního dluhu USA v letech 1939—1981

- 65 — Státní podnikání v podmínkách státně monopolního kapitalismu
- 66 — Podíl státního sektoru na zaměstnanosti ekonomicky činného obyvatelstva v některých kapitalistických zemích (počátek 70. let)

Světové kapitalistické hospodářství a jeho přeměny. Ekonomické problémy rozvojových zemí

- 67 — Členění vývozu kapitálu podle forem
- 68 — Vývoj struktury světového vývozu kapitálu v letech 1929—1975
- 69 — Podíl rozvojových zemí na světových surovinových zdrojích, jejich výrobě a světovém exportu (1975)
- 70 — Členské země OPEC a objem jejich těžby ropy v roce 1979
- 71 — Postavení soudobých mezinárodních monopolů ve světové kapitalistické ekonomice v 70. letech
- 72 — Složení kapitálu multinacionální korporace Philips podle původu kapitálu
- 73 — Členské státy Evropského hospodářského společenství
- 74 — Orgány evropských společenství a jejich pravomoci

Zvláštnosti reprodukce kapitálu v podmínkách státně monopolního kapitalismu. Proces současného prohlubování všeobecné krize kapitalismu

- 75 — Srovnání ekonomické dynamiky tří center imperialismu v letech 1950—1979 a 1973—1979
- 76 — Podíly hlavních imperialistických států na průmyslové výrobě kapitalistického světa v letech 1950—1979
- 77 — Růst maloobchodních cen v některých kapitalistických státech
- 78 — Příčiny devalvace amerického dolaru v roce 1971
- 79 — Pokles podílu zlata na celkových měnových rezervách kapitalistického světa v letech 1938—1976
- 80 — Pohyb exportních cen surovin a průmyslových výrobků na světovém kapitalistickém trhu
- 81 — Cyklický vývoj kapitalistických ekonomik v 70. letech
- 82 — Návrat k synchronizaci průmyslového cyklu v první polovině 70. let. Meziroční změny ve vývoji průmyslové výroby některých kapitalistických států
- 83 — Srovnání dynamiky průmyslové výroby vyspělých kapitalistických států, rozvojových a socialistických zemí v letech 1973—1980
- 84 — Změny v poměru sil ve prospěch světového socialismu od roku 1919 po současnost

POLITICKÁ EKONOMIE SOCIALISMU

Vznik a podstatné rysy socialismu

- 85 — Periodizace vývoje komunistické společnosti
- 86 — Ekonomické sektory v přechodném období
- 87 — Váha jednotlivých ekonomických sektorů v přechodném období v SSSR
- 88 — Podíl ekonomických sektorů na tvorbě národního důchodu v Československu (v %)
- 89 — Stupeň znárodnění některých odvětví v Československu v říjnu 1945
- 90 — Srovnání rysů kapitalistické a socialistické industrializace
- 91 — Zdroje a úkoly socialistické industrializace
- 92 — Vlastnické formy v zemědělství přechodného období a jejich přeměny v procesu kolektivizace
- 93 — Růst podílu socialistického sektoru na celkové výměře zemědělské půdy v Československu v letech 1950—1960

Socialistické vlastnictví a charakter práce

- 94 — Základní formy socialistického vlastnictví
- 95 — Podíl jednotlivých forem vlastnictví na tvorbě národního důchodu v ČSSR v roce 1980
- 96 — Hlavní rysy vědeckotechnické revoluce za socialismu
- 97 — Vývoj počtu pracujících v národním hospodářství ČSSR v letech 1975—1980 a jejich rozdělení mezi výrobní a nevýrobní odvětví
- 98 — Změny ve struktuře zaměstnanosti v ČSSR v letech 1970—1980
- 99 — Činitelé určující produktivitu práce a její vývoj v průmyslu v ČSSR v letech 1948—1980
- 100 — Činitelé určující podněty k práci a její povahu za socialismu
- 101 — Rozdělení času během kalendářního dne a jeho souvislosti s volným časem

Plánovitý rozvoj socialistické ekonomiky a zboží výroba za socialismu

- 102 — Hlavní subjekty a formy plánovitého řízení v socialistické ekonomice
- 103 — Principy plánovitého řízení národního hospodářství za socialismu
- 104 — Rozdělení národohospodářských plánů
- 105 — Systém ukazatelů národohospodářského plánu
- 106 — Členění základních proporcí v socialistické ekonomice
- 107 — Proporce a jejich formy
- 108 — Rozdíly ve sféře působení a cílech kapitalistické a socialistické zboží výroby

Rozdělování podle práce

- 109 — Všeobecné určení charakteru rozdělování produktů práce za socialismu
- 110 — Ekonomické funkce mzdy za socialismu
- 111 — Základní formy mzdy za socialismu
- 112 — Struktura průměrné měsíční mzdy v průmyslu v ČSSR
- 113 — Vývoj průměrné měsíční mzdy v ČSSR (v letech 1950—1980)

Socialistická rozšířená reprodukce, společenský produkt a národní důchod

- 114 — Struktura přírodního a společenského bohatství a vztah mezi nimi
- 115 — Struktura úhrnného společenského produktu a národního důchodu za socialismu
- 116 — Růst vytvořeného národního důchodu celkem a v přepočtu na jednoho obyvatele v ČSSR (v letech 1974—1980)
- 117 — Objem společenského produktu a národního důchodu v ČSSR (v letech 1976—1980)
- 118 — Vývoj podílu národního důchodu na úhrnném společenském produktu v ČSSR (v letech 1948—1980)
- 119 — Odvětvová a územní struktura úhrnného společenského produktu z hlediska jeho tvorby
- 120 — Progresivní strukturální změny v československé průmyslové výrobě (v letech 1937—1980)
- 121 — Charakter činitelů ovlivňujících růst národního důchodu
- 122 — Vybavenost pracovníků základními prostředky a účinnost základních prostředků v ČSSR (v letech 1970—1980)
- 123 — Růst průmyslové výroby v ČSSR v členění na skupinu A a B (v letech 1950—1980)
- 124 — Vymezení rozdílu mezi vytvořeným a užitým národním důchodem
- 125 — Rozdíl mezi vytvořeným a užitým národním důchodem v ČSSR (v letech 1976—1980)
- 126 — Prvotní rozdělování národního důchodu v ČSSR v roce 1980
- 127 — Užití společenského produktu za socialismu
- 128 — Struktura užití národního důchodu v ČSSR (v letech 1970 a 1980)

Oběh zboží a finance za socialismu

- 129 — Hlavní sféry socialistického trhu
- 130 — Zahraniční obchod za socialismu
- 131 — Vývoj objemu a struktury maloobchodního obrátu v ČSSR (v letech 1976—1980)
- 132 — Platební bilance socialistického státu

- 133 — Stav platební, respektive obchodní bilance
- 134 — Vývoj podílu obratu zahraničního obchodu na vytvořeném národním důchodu ČSSR
- 135 — Socialistická finanční soustava a její funkce
- 136 — Struktura státního rozpočtu ČSSR na rok 1981
- 137 — Základní sféry peněžního oběhu

Fond spotřeby a životní úroveň za socialismu

- 138 — Základní formy užití společenských spotřebních fondů
- 139 — Struktura společenské spotřeby obyvatelstva v ČSSR v roce 1980
- 140 — Struktura peněžních příjmů a výdajů obyvatelstva v ČSSR (v letech 1970—1980)
- 141 — Růst reálných mezd a vývoj životních nákladů v ČSSR (v letech 1953—1980)
- 142 — Úroveň vybavenosti domácností předměty dlouhodobé spotřeby (k 1. 1. 1980)

Socialistický podnik

- 143 — Principy chozrasčotního postavení podniku
- 144 — Organizace základních článků plánovitého řízení v ČSSR (1981)
- 145 — Struktura fondů podniku
- 146 — Vzorec koloběhu fondů socialistického podniku
- 147 — Formy opotřebených pracovních prostředků a jejich příčiny
- 148 — Pohyb oběžných prostředků procesem oběhu a výroby v socialistickém podniku
- 149 — Společenské výrobní náklady a vlastní náklady
- 150 — Členění vlastních nákladů z různých hledisek
- 151 — Struktura vlastních nákladů průmyslových podniků v ČSSR v roce 1980
- 152 — Ukazatel upravených vlastních výkonů
- 153 — Rozdělení zisku podle zdokonalené soustavy plánovitého řízení
- 154 — Formy cen a jejich struktura
- 155 — Regulační funkce velkoobchodní ceny

Zvláštnosti socialistických výrobních vztahů v zemědělství

- 156 — Vývoj počtu JZD se společným hospodařením v ČSSR a výměry jejich půdy (v letech 1950—1980)
- 157 — Vývoj počtu pracovníků v zemědělství v ČSSR
- 158 — Srovnání vývoje výroby a dovozu obilovin v ČSSR
- 159 — Vývoj stavu skotu a prasat v ČSSR (v letech 1948—1980)
- 160 — Znázornění diferenční renty I

Světová socialistická soustava a socialistická ekonomická integrace

- 161 — Vývoj složení členských států RVHP
- 162 — Územní aspekt členské základny RVHP a počet obyvatel v roce 1980 (v mil.)
- 163 — Země se statutem pozorovatelů a statutem speciálních dohod v RVHP
- 164 — Vývojové aspekty spolupráce socialistických zemí v rámci RVHP
- 165 — Základní vývojové tendence ve formách mezinárodních hospodářských vztahů mezi zeměmi RVHP
- 166 — Podíl států RVHP na obrátu zahraničního obchodu jednotlivých zemí v roce 1979
- 167 — Podíl dovozu některých surovin z SSSR na jejich celkovém dovozu do ČSSR v roce 1980
- 168 — Formy mezinárodních ekonomických organizací RVHP
- 169 — Rozdíly mezi hlavními formami mezinárodních ekonomických organizací RVHP
- 170 — Přehled počtu mezinárodních ekonomických organizací RVHP podle forem (1980)

Soutěžení dvou světových hospodářských soustav

- 171 — Váha členských zemí RVHP ve světové ekonomice na přelomu 70. a 80. let
- 172 — Srovnání ekonomické úrovně SSSR a USA (v letech 1913—1980)
- 173 — Srovnání objemu výroby některých produktů v SSSR a v USA (v letech 1913—1980)